

עת"א 62288/11/21 - ארץ טבעוני (אסיר) נגד שרות בתי הסוהר, מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים

עת"א 21-11-62288 טבעוני(אסיר) נ' שרות בתי הסוהר-מחלקת האסיר - זימונים ואח' תיק חיצוני:

**בפני כבוד השופט דרור ארד-אלון
עוותר ארץ טבעוני (אסיר)**

1. שרות בתי הסוהר

2. מדינת ישראל

בשם העותר עו"ד קרין תורן-היבלר (הסניגוריה הציבורית)
בשם המשיב עו"ד דניאל אלימלך

פסק דין

1. העותר מלין על כך שמחיר כרטיס חיוג "שחף", שהוא האמצעי המשמש אסירים לתקשרות טלפונים הציבוריים בכלל, עולה 50 ל' ומספיק לכ-6 שעות שיחות בארץ, ולטענתו, לכ-12 דקות שיחות לחו"ל. מנגד עלות שימוש טלפון מוחוץ לכלא נמוכה במידה ניכרת, ועומדת על שירותים פשוטים לחודש ללא מגבלת שיחות. לטענת העותר, המחיר מופרז, ובקשרו האישי בשל מצבו הכלכלי "לא הכי טוב", הדבר מקשה עליו לקיים שיחות עם בני משפחתו החיים בחו"ל.

2. המשיב אינו חולק על חשיבות שמירת קשר טלפוני של אסיר עם משפחתו, אולם עניין זה הוא בגדר "טובות הנאה" (כמפורט בפקודת הנציבות 04.36.00 "קשר טלפוני של אסירים"). מערכת הטלפונים הציבוריים במערכת "שחף" מופעלת על ידי חברת **בינת** שזכתה במכרז בשנת 2011 לתקופה של 10 שנים. המכרז נסב בעיקר על הזרמת מחיר השירות, וכיוון עלות דקota שיחה ממוצעת הוא כ-14 אג' בארץ (וכ-16 אג' לחו"ל - ולא כפי שטען על ידי העותר) לעומת כ-26 אג' במעטם במערכת הקודמת.

3. המשיב הפנה להחלטה שניתנה בעתירה דומה, שנדחתה באופן מנומך (עת"א 19-03-60430 ב' **בן משה נ' שב"ס** (2019)). העותר שם הגיע בבקשת רשות ערעור, אך בהמלצת בית המשפט העליון משך אותה, ונרשמה התchin'יות המשיב, כי "**עם תום תקופת המכרז הנוכחי שמסدير את שירותי הטלפון של האסירים, יפורסמו מכרז חדש שתנאיו יביאו בחשבון את התעריפים העדכניים בשוק התקשרות**" (רע"ב 3693/19 ב' **בן משה נ' שב"ס** (2019)).

אולם, לפי עדכון שהגיש המשיב לבית המשפט, על אף חלוף הזמן, טרם פורסם מכרז חדש והתקשרות הנווכחית עם חברת **בינת** הורכה מעט לעת. ההארכה הקודמת הייתה עד ליום 21.8.22, ולאחרונה האריכה ועדת המכרזים את ההתקשרות עד יום 28.3.23. לפי עמדת המשיב, השלמת ערכית המכraz צפיה להמשך כ-14 חודשים, ולאחר מכן שייבחר המפעיל, הקמת מערכת חדשה תחייב עוד כ-12 חודשים.

4. באשר לעניינו האישי של העותר, הצבע המשיב על כך שעל פי חשבון העותר ואופן השימוש שלו בטלפון, אין לעותר קושי כלכלי לקיים שייחות עם בני משפחתו בחו"ל.

5. בתגובה שהגיש העותר, נטען שהארכת ההתקשרות הקיימת היא למעשה פטור ממכרז, המחייב התיחסות מתאימה של ועדת המכרזים. לגופו של עניין, החלטה זו משמעה החלטה על הותרת התעריפים הקיימים, שלפי טענת העותר הם מופרדים ביחס למחירים השוק. לאור דברים אלה, לשיטת העותר, המשך המצב הקיימים כאמור, ולנוכח התcheinיות המשיב בפני בית המשפט העליון בשנת 2019 (רע"ב 3693/19 לעיל), אינו סביר, הוא פוגע בתנאי המאסר של העותר ומחייב התערבות שיפוטית.

דין והכרעה

6. טענות בדבר העליות הגבוהות יחסית של תקשורת טלפוןונית המוצעת לאסירים נוכח ירידת העליות בשוק התקשרות, ובפרט בעניין התmeshכות ההתקשרות הקיימת על אף שתקופת המכרז הסטיימה התבררו בעתרות קודמות ונדחו (עת"א נצרת) 2381-06-16 **אביטן נ' שב"ס** (2016); עת"א (מרכז) 21936-03-17 **הרשטייק נ' שב"ס**; עת"א (באר שבע) 60430-03-19 ורע"ב 19/3693 לעיל; עת"א (מרכז) 2120-10-21 **קרני נ' שב"ס**).

7. בעת"א 19-03-50430 הובהר, שאף שהטענות בדבר פער מחירים גדול (כמעט פי עשרה) בין העלות במערכת "שחף" לבן עלות התקשרות חדשנית מחוץ לשב"ס "שבות לב", הרי שיש הבדלים בין שירות הטלפונייה במסגרת המשיב לשירותים הנינתנים בשוק האזרחי, ובכלל זה מאפיינים הכלולים אפשרויות של ניטור ופיקוח, כנדרש משיקולי ביטחון וסדר. הבדלים אלה משליכים על העליות, וכעובדה ההתקשרות הנוכחית נקבעה במכרז שבו נבחרה החברה שהצעה את המחיר הנמוך ביותר.

8. בית המשפט הדן בעתרת אסир אינו נכנס לנעילה של הרשות ואין נדרש לשקל את העניין במקומה. בית המשפט לא יתערב בהחלטות הרשות, אלא במקרים שבהם נמצא פגם ממש בהליך המנהלי, היורד לשורש העניין, כדוגמת חוסר סמכות, שירות, התעלמות משיקולים חיווניים או התבוסות על שיקולים זרים, ואף כשتوزאת ההחלטה היא בלתי סבירה בכלל (מבנה רבים ראו: רע"ב 2416/05 פלוני ז"ל נ' שב"ס (2007); רע"ב 16/8326 וידובסקי נ' שב"ס (2017) 1.1.2017; רע"ב 15/509 נוחשתן נ' שב"ס (2015)).

9. כפי שנפסק בעתרות הקודמות לעיל, עצם קיומו של תעריף גבוה יחסית, שהוא התעריף הנמוך ביותר שהוצע במכרז שנותר דין, אינו מגלח עילת התערבות בהחלטת המשיב.

10. העותר הعلاה קטינה נפרדת את שאלת התmeshכות הזמן ואת הארכת ההתקשרות על אף סיום תקופת המכרז ואי פרסום מכרז חדש. הארכת התקשרות שנקבעה במכרז תחום בזמן, ובוודאי הארכה נמשמעות וחוזרת, צריכה להישות בהליך זהיר ו邏輯י על פי לשון המכרז והוראות הדיין. כך בפרט לנוכח קביעת בית המשפט העליון לנוכח העמדה שהציג המשיב, כי **"עם תום תקופת המכרז הנוכחי שמסדר את שייחות הטלפון של האסירים, יפורסם מכרז חדש"** (רע"ב 3693/19 לעיל).

הארכה מעין זו עשויה לעורר שאלות מנהליות המחייבות בירור (ראו: בג"ץ 389/80 **דף זהב בע"מ נ' רשות השידור** (1980); עת"מ 38793-04-13 **סלופארק בע"מ נ' החברה למשך כלכלת ואוח'** (2014), אשר הסטים בפשרה בערכאת הערעור עע"מ 4029/14 **밀גמ' חניה סלולרית בע"מ נ' סלופארק בע"מ** (2014)).

יחד עם זאת, העותר לא הציג תשתיית עובדיית מפורטת באשר להליך הארכת המכraz, וממילא לא הוכיח, שהליך הארכת תקופת ההתקשרות נפל פגם היורד לשורש העניין, או שעצם ההארכות בENSIONS עד כה גנוות באין

סבירות קייזונית.

11. אכן, הארכת תקופת המכרז - שנקבעה מלכתחילה לעשר שנים ועל כן מועד פקיעתה היה ידוע זה מכבר - צריכה להיעשות בזיהירות כדי שלא תהפוך לפוטור ממכרז. יותר מכך, משנמצא צורך בדוחית מועד פרסום המכרז החדש, ולנוכח עמדת המשיב, שעד תשלמת התקשרות חדשה (אשר יש לקוות שתהיה בתעריף נמוך יותר) יחלפו למעלה משנהיים נוספות - אפשר שעל המשיב לנתקוט צעדים כדי לבחון את הוולת השירותים גם במסגרת הארכת התקשרות הקיימת.

12. עניינים אלה חורגים מחלוקת "תנאי המאסר" של העותר. השאלה האם הם מצויים בסמכותו של בית משפט זה אגב דיון בעלות השימוש בטלפון הציבורי בשב"ס אינה מחייבות הכרעה (ראו: בג"ץ 4531/09 **ברגוטי נ' שב"ס** (2010); עת"א (מרכז) 4051-01-09 **קריב נ' שב"ס** (2019) פסקה 78; עת"א 33545-10-16 **גרבוע נ' שב"ס** (2017)). שכן, בקשר לטענות העוסקות בתקינות הארכת תקופת המכרז ובמשתמע ממנה, לא הוצאה תשתיית עובדתית הולמת, וממילא אין בסיס לביקורת שיפוטית של החלטות שהתקבלו בקשר לכך. אין בדברים אלה כדי לחסום את הדרך לבירור העניין - בהינתן שתעמדו תשתיית עובדתית ומשפטית הולמת - בעתרה כללית לפדיוני המכרזים.

13. לאור הדברים האמורים, העתירה נדחתת.

ניתן היום, כ"ט כסלו תשפ"ג, 23 דצמבר 2022, בהuder הצדדים.